

Національний
банк України

Результати опитування керівників
підприємств Івано-Франківської
області щодо їх ділових очікувань*

IV квартал 2019 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Івано-Франківської області в IV кварталі 2019 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Івано-Франківської області у IV кварталі 2019 року свідчать про високі очікування респондентів щодо подальшого економічного зростання в Україні. Водночас керівники стриманіше оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Прогнозується послаблення інфляційних та девальваційних процесів.

У наступні 12 місяців керівники підприємств очікують:

- **зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні:** баланс відповідей, як і в попередньому кварталі, – 33.3% (графік), у цілому по Україні – 21.9%;
- **помірне зростання цін на споживчі товари та послуги:** частка респондентів, яка очікує інфляцію до 7.5%, становить 88.9% (у попередньому опитуванні – 47.1%), у цілому по Україні – 53.8%. **Головним чинником інфляції** респонденти називають витрати на виробництво (графік 2);
- **уповільнення девальвації національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікують 66.7% респондентів (у попередньому кварталі – 77.8%), у цілому по Україні – 70.7%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – 11.1% (у попередньому кварталі – 16.7%) (таблиця), у цілому по Україні – 18.6%;
- **зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – 27.8% (у попередньому кварталі – 22.2%), у цілому по Україні – 23.5%. Обсяги реалізації продукції на зовнішньому ринку продовжать зменшуватися (баланс відповідей – «мінус» 12.5%) (у III кварталі 2019 року – «мінус» 16.7%);
- **зростання інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар:** баланс відповідей – 22.2% (у попередньому кварталі – «мінус» 11.1%). Видатки на виконання будівельних робіт залишаться без змін: баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 12.5%). У цілому по Україні очікується зростання обсягу інвестицій: баланси відповідей – 14.7% та 4.7% відповідно;
- **зменшення кількості працівників на своїх підприємствах:** баланс відповідей – «мінус» 5.6% (у попередньому кварталі – «мінус» 11.1%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 1.6%;
- **зростання цін на товари/послуги, що купують і продають підприємства:** баланси відповідей – 72.2% і 55.6% відповідно (у III кварталі 2019 року – 72.2% і 44.4% відповідно) (графік 6). За оцінками 61.1% респондентів, на подорожчання товарів/послуг власного виробництва найбільше впливатимуть вартість трудових ресурсів та ціни на сировину і матеріали (графік 7);
- **прискорення зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 50.0% і 61.1% відповідно (у III кварталі 2019 року – 27.8% і 50.0% відповідно) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежують спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти називають брак обігових коштів та нестабільна політична ситуація (за оцінками респондентів, вплив цього фактора значно посилюється). Респонденти відзначили також відчутне посилення впливу курсових коливань гривні (графік 5).

Послабилися очікування щодо збільшення потреби підприємств у позикових коштах найближчим часом (графік 8). Підприємства, які планують брати банківські кредити, надають перевагу кредитам у національній валюті. За оцінками респондентів, умови доступу до банківських кредитів, стали менш жорсткими (графік 9). Основним стримуючим фактором залучення кредитних ресурсів залишаються високі ставки за кредитами (графік 10).

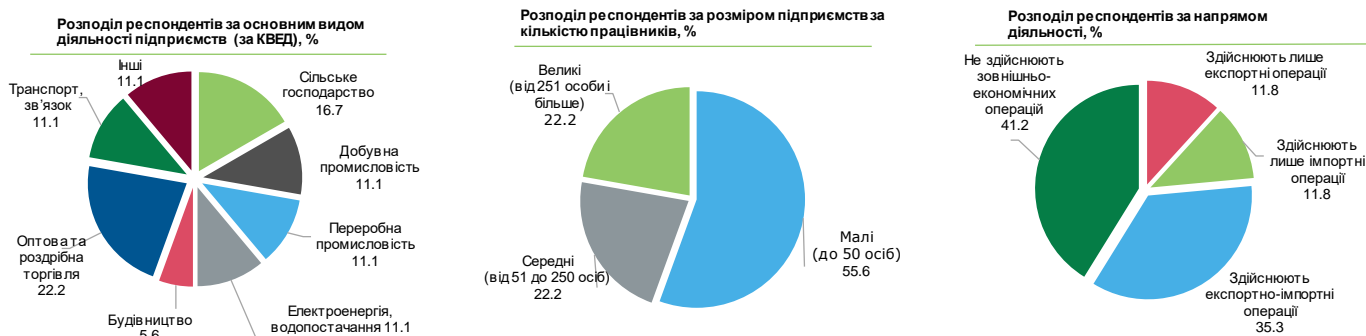
99.4% респондентів області зазначили, що **не мають проблем із проведенням операцій із коштами, розміщеними на банківських рахунках** (у цілому по Україні – 96.4%).

Довідково:

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

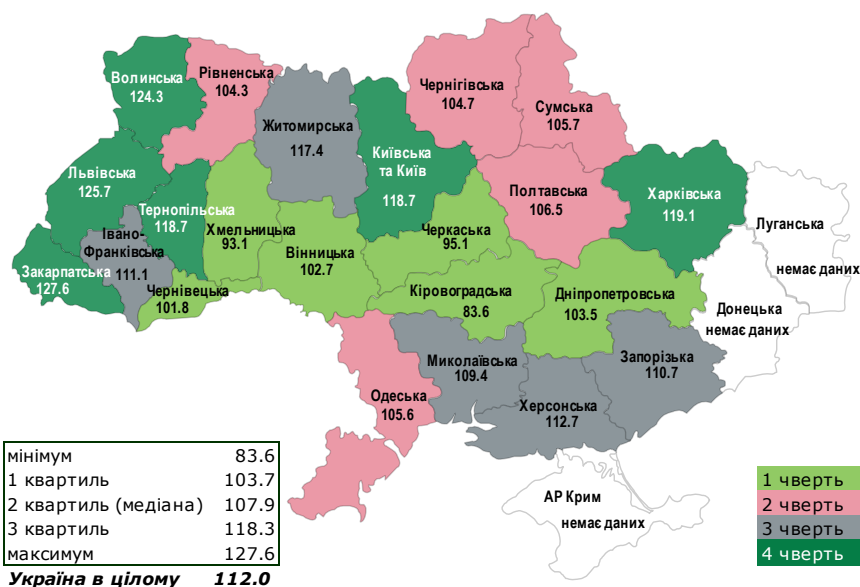
- **поточний фінансово-економічний стан** поліпшився і є **добрий:** баланс відповідей – 11.1% (у III кварталі 2019 року – «мінус» 5.6%), у цілому по Україні – 6.1%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва** збільшився і є **вищим, ніж нормальний:** баланс відповідей – 12.5% (у попередньому кварталі – «мінус» 14.3%);
- **ресурси вільних виробничих потужностей зменшилися.** Підприємства області неспроможні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних ресурсів: баланс відповідей – «мінус» 22.2% (у III кварталі 2019 року – 11.8%).

Паспорт вибірки^{1,2}

- період проведення – 04–27 листопада 2019 року;
- опитано всього – 18 підприємств;
- репрезентативно за таким видом економічної діяльності, як торгівля.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*кuartиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

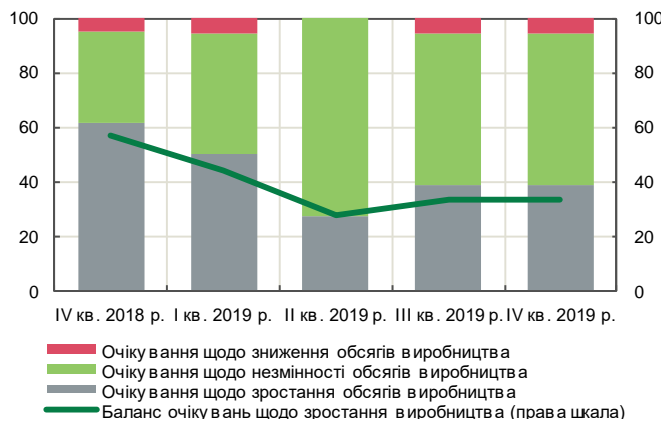
Таблиця. Очікування підприємств Івано-Франківської області щодо ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	IV кв. 2018 р.	I кв. 2019 р.	II кв. 2019 р.	III кв. 2019 р.	IV кв. 2019 р.
фінансово-економічного стану	18.2	27.8	23.5	16.7	11.1
загальних обсягів реалізації продукції в ласного виробництва	27.3	47.1	33.3	22.2	27.8
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	13.6	-6.3	-16.7	-12.5	0.0
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	22.7	29.4	0.0	-11.1	22.2
кількості працівників	13.6	5.6	5.6	-11.1	-5.6

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.
³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

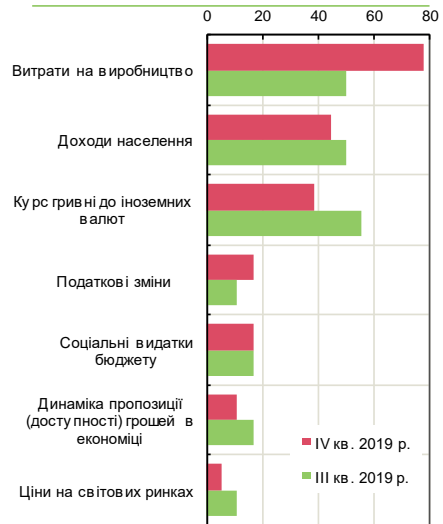
Графік 1

Динаміка очікувань щодо зміни обсягів виробництва товарів та послуг в Україні в наступні 12 місяців, відсоток відповідей

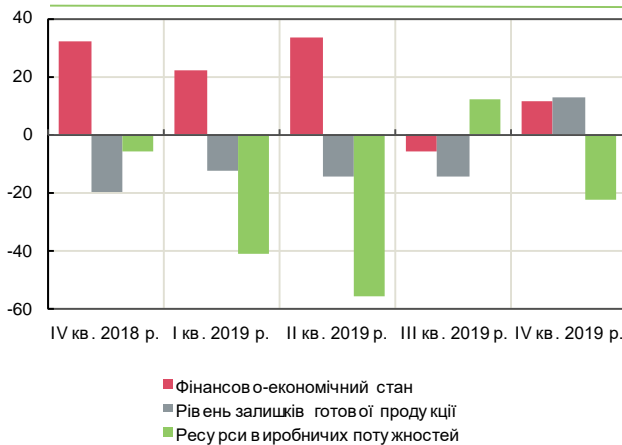
Графік 2

Оцінка респондентами факторів, які обумовили їх очікування щодо зростання цін на споживчі товари та послуги, відсоток відповідей

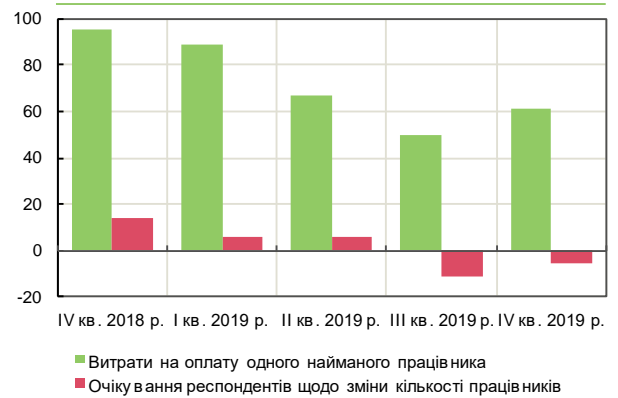
Графік 3

Економічна активність підприємств на момент опитування, баланс відповідей

Графік 4

Динаміка очікувань респондентів щодо зміни кількості працівників та оплати одного найманого працівника у наступні 12 місяців, баланс відповідей

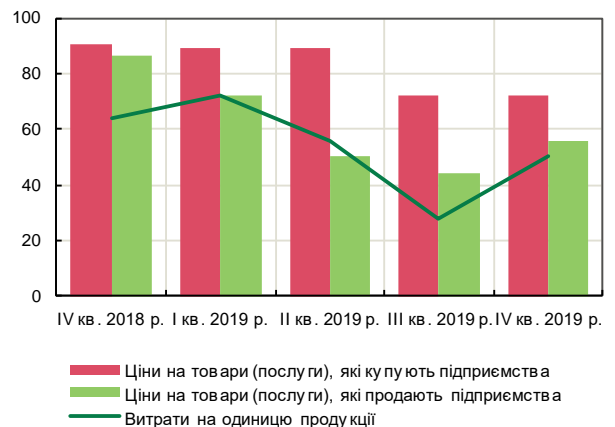
Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

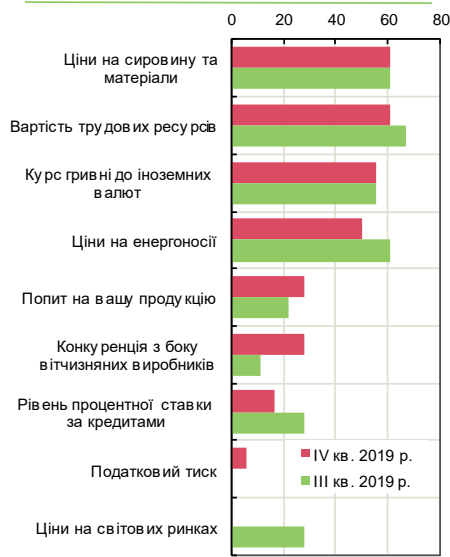
Графік 6

Динаміка очікувань щодо змін цін виробників у наступні 12 місяців, баланс відповідей

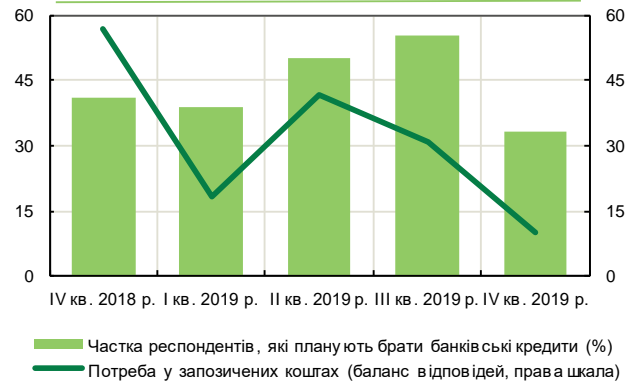
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

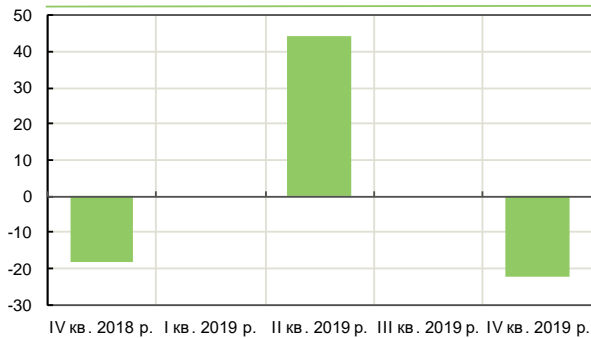
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

Додаток

Основні показники соціально-економічного розвитку Івано-Франківської області в 2014 – 2019 рр.

відсотків до відповідного періоду попереднього року, якщо не зазначено інше

№ з/п	Показник	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.													
							сень	сень - лютий	сень - березень	сень - квітень	сень - травень	сень - червень	сень - липень	сень - серпень	сень - вересень	сень - жовтень	сень - листопад			
1	Індекси фізичного обсягу валового регіонального продукту (у цінах попереднього року, у відсотках)	97.6	92.0	99.0	107.1	105.8 ²	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
2	Індекси промислової продукції	98.9	89.1	95.5	112.0	110.3	94.9	92.4	94.1	97.2	97.9	97.3	96.7	96.6	95.8	95.5	95.7	...	...	...
3	Добува промисловість і розроблення кар'єрів	95.5	90.1	96.5	115.3	105.5	102.5	103.4	103.3	103.7	103.9	103.6	103.4	102.9	102.2	102.2	102.1	...	...	...
4	Переробна промисловість	103.6	80.7	102.3	115.4	114.8	81.2	80.0	87.6	94.1	93.4	92.7	93.3	93.5	93.4	93.6	95.3	...	...	...
5	Виробництво харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів	106.9	58.1	66.8	95.4	116.5	78.0	76.0	76.3	80.7	83.0	82.2	82.1	82.3	82.5	83.6	84.1	...	...	...
6	Текстильне виробництво, виробництво одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів	287.0	43.3	69.1	77.3	94.0	67.1	61.0	70.9	70.5	70.1	74.1	72.3	70.4	69.5	70.4	71.9	...	...	...
7	Виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність	97.7	100.7	103.3	100.0	104.4	92.0	89.9	88.8	89.1	85.5	84.0	83.6	82.7	84.0	83.7	84.6	...	...	...
8	Виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
9	Виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	85.6	82.0	84.4	657.3	193.7	53.8	48.0	72.0	92.2	96.4	99.6	100.5	100.7	101.7	103.3	114.2	...	...	...
10	Виробництво гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	96.4	103.6	108.7	111.2	105.1	92.7	100.1	111.4	111.3	105.5	102.5	103.1	102.8	101.8	101.6	101.5	...	...	...
11	Металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	74.9	99.2	126.6	143.9	103.8	80.4	53.4	62.8	64.7	67.8	70.7	78.6	83.2	83.9	82.3	79.5	...	...	...
12	Машинобудування, крім ремонту та монтажу машин і устаткування	73.8	92.0	156.1	111.2	104.5	84.5	89.4	92.0	97.7	99.6	98.5	100.1	102.1	99.6	98.4	98.3	...	...	...
13	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	97.2	98.1	93.4	105.4	109.5	100.7	95.1	92.5	94.6	97.0	96.5	94.1	93.9	92.3	91.0	89.7	...	...	...
14	Індекс обсягу сільськогосподарського виробництва	106.3	95.5	101.7	104.0	101.3	102.5	101.8	101.8	101.9	102.3	102.0	101.7	100.2	100.0	100.0	99.0	...	...	...
15	Індекс будівельної продукції	69.1	106.3	103.5	134.4	117.9	88.0	112.6	122.5	126.9	97.6	83.0	88.0	90.3	94.4	95.5	99.0	...	...	...
16	Вантажооборот	107.7	106.6	107.5	87.5	96.7	134.3	135.8	130.3	131.7	123.1	118.9	116.9	114.0	112.1	112.1	109.8	...	...	...
17	Пасажирооборот	98.7	86.3	88.6	124.8	108.5	90.9	91.7	92.4	91.9	91.7	89.1	86.8	84.3	82.7	81.3	80.3	...	...	...
18	Індекс фізичного обсягу обороту роздрібною торгівлі (у порівняльних цінах, у відсотках)	99.8	86.7	103.4	107.3	112.6	110.8	108.9	108.2	109.5	110.7	111.2	109.8	109.2	109.1	109.1	109.3	...	...	...
19	Фінансові результати в великих та середніх підприємств до оподаткування (млн грн) ³	-9126.5	-7186.2	-2868.6	-407.4	1017.5	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
20	Індекс капітальних інвестицій	126.9	110.2	65.3	132.1	84.7	...	...	82.6	...	...	91.0	...	...	96.7	...	...	...	...	...
21	Індекс споживчих цін (порівняно з груднем попереднього року)	125.0	143.4	110.9	113.7	109.1	101.1	101.7	102.6	103.8	104.9	104.4	103.6	103.1	103.7	104.4	104.7	...	...	...
22	Реальні наявні доходи	86.7	86.7	105.9	112.5	107.6 ²	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
23	Індекс реальної заробітної плати	95.2	77.7	109.7	126.1	112.5	107.5	109.0	109.6	109.8	108.9	108.4	108.5	108.1	108.1	108.3	108.3	...	...	...
24	Навантаження на одне вільне робоче місце на кінець періоду (осіб)	52	27	21	9	6	5	4	3	4	3	4	4	3	4	3	4	...	...	...

¹ Інформація конфіденційна згідно із Законом України "Про державну статистику".

² Попередні дані.

³ Дані наведено без урахування результатів діяльності банків та сільськогосподарських підприємств, які займаються рослинництвом, тваринництвом та змішаним сільським господарством. Інформація по зазначених підприємствах враховується тільки в даних за рік.

Дані за рік включають фінансові результати в великих, середніх, малих та мікропідприємств.

Джерело: Державна служба статистики України.

Умовні позначення:

Крапки (...) - відомостей немає.

Тире (-) - подій не було.